

Examenul de bacalaureat național 2020
Proba E. a)
Limba și literatura română

Varianta 6

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Dar paserile cele mai curioase și mai caracteristice ale regiunii ce ne ocupă sunt pinguinii. Aceste paseri au pierdut principala însușire a paserilor, căci aripele lor sunt transformate în vâsle ce pot servi la înot și nu pot servi la zbor. Două specii mai ales își împart domnia acestor țări [...]. Pinguinul antarctic, o pasăre ca la 60 de centimetri înălțime, face un mic cuib de pietricele la care clocește două ouă; la fiecare familie, tatăl și mama veghează cu îngrijire pe cei doi copii ai lor și duc crunt război și mare sfădălie* cu familiile vecine. E vorba ca fiecare să-și apere locușorul ocupat pentru stabilirea gospodăriei și acest lucru, ca în familiile omenești, nu se execută fără larmă. Pinguinul papuan, mai isteț, pune în practică principiul asociațiunii, căci toți copiii unui oraș sunt strânși la un loc într-un soi de pension și sunt supravegheați de câțiva adulți ce joacă rolul guvernantelor. Din timp în timp, aceste guvernante se schimbă, pe când alți adulți se ocupă cu hrana copiilor.

Și foci am găsit în strâmtoarea lui De Gerlache și, mai ales, o specie numită *foca lui Weddell*. Un punct asupra căruia se atrăsese atenția noastră era prezența balenelor france, a acelor animale ce se vânează cu atâta destoinicie în mările Nordului; dar n-am văzut balene de acest soi. Alți cetacei* erau foarte numeroși și reprezentați prin două specii, mai ales megaptere*, de 14 ori 15 metri lungime, și balenoptere, de peste 20 de metri.

La 12 februarie am părăsit strâmtoarea De Gerlache și ne-am îndreptat spre sud. Am văzut Țara lui Graham, dar nu ne-am putut apropia de ea din cauza ghețurilor. La 16 februarie, un pământ muntos și întins apărui înspre sud; era, fără îndoială, Țara lui Alexandru I, dar încercările noastre de a aborda pe ea au fost zadarnice. Lanuri întinse de gheață se înșirau unul lângă altul așa de strânse, încât nu era chip de pătruns printre ele; ba chiar încercările noastre au avut ca urmare ca „Belgica” să fie prinsă timp de două zile, fără a putea face vreo mișcare. Ieșiți în sfârșit în marea liberă din nou, ne-am îndreptat spre sud, ocolind câmpiile de gheață.

La 28 februarie, o cumplită furtună de nord desfăcu puțin sloii banchizei; căi și lacuri de apă liberă se arătară în lanul înghețat. Împinsă cu o forță teribilă, „Belgica” porni spre sud, lunecând cu repezime pe căile deschise, făcându-și drum cu forța unde sloii erau prinși și astfel am înaintat aproape 100 de mile în interiorul banchizei. Dar a doua zi furtuna se potoli, încetul cu încetul câmpiile de gheață se apropiară, apa liberă dispăru și atunci furăm prinși pentru 13 luni în ghețurile australe.

Emil Racoviță, *Expedițiunea antarctică belgiană*

*sfădălie – (regionalism) discuție aprinsă, ceartă

*cetaceu – ordin de mamifere acvative care cuprinde cele mai mari animale actuale, cu corpul de forma unui pește și cu membrele anterioare transformate în lăpeți; animal care face parte din acest ordin

*megapter – mamifer de mari dimensiuni

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe, cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *pune în practică*. **6 puncte**
2. Menționează o consecință a adaptării pinguinilor la mediu, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează tipul de mamifere pe care Emil Racoviță mărturisește că nu l-a văzut în expediția sa, în ciuda așteptărilor, justificându-ți răspunsul cu o secvență din text. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care „Belgica” nu poate acosta la țărmul Țării lui Alexandru I. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, asemănările dintre comunitățile de pinguini și cele umane, așa cum rezultă din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă omul poate sau nu să înfrunte fenomenele naturii, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Expedițiunea antarctică belgiană* de Emil Racoviță, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. 6 puncte

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, rolul notațiilor autorului în fragmentul de mai jos.

TABLOUL VII
*Același decor.
Spre seară.
Afară-i vreme rea.*
SCENA 1
PAMFIL, BRANĂ

(Pamfil, la birou, își adună hârtiile și dosarele, le pune în sertar, se pregătește de plecare. Gata de plecare, cu pardesiu, cu fular și galoși, este și Brană, care stă în picioare lângă birou, cu pălăria în mână, are o atitudine de subaltern, în așteptarea ordinilor.)

PAMFIL: Să fim înțelepți: orice șovăială ne dă peste cap! Nu știm dacă putem porunci istoriei, dar împrejurărilor, în orice caz, le putem da pintoni. Știi bine cu ce scop am adus lucrurile până aici. Pentru izbânda pe care o s-o avem acum, muncim și ne zbatem de atât amar de vreme. *(Brană se uită drept la Pamfil, dar pare furat de alte gânduri, îl privește așa numai ca să-i dea iluzia că-l ascultă.)* Brană, cu tine vorbesc.

BRANĂ *(a tresărit)*: Da, cu mine...

G. M. Zamfirescu, *Schimbarea la față*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități de construcție a unui personaj dintr-o nuvelă studiată*.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales;
- evidențierea unei trăsături a personajului ales prin două episoade/secvențe comentate;
- analiza a două elemente de structură, de compoziție și de limbaj ale nuvelei studiate, semnificative pentru construcția personajului (de exemplu: acțiune, incipit, final, conflict, tehnici narative, modalități de caracterizare, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.